

mindre Landbrug, herunder Gartnerier og Havebrug, paa Jord i Statens Eje, maa suppleres med forskellige Bestemmelser i Kapitel VII, der omhandler Tillægsparceller m. m. baade paa Statsjord og paa privat indkøbt Jord. Man har imidlertid anset det for mere hensigtsmæssigt at samle alle Bestemmelser om Statens Fremskaffelse af Jord og denne Jords Udstykning i nærværende Kapitel og saa opdele dette i Underafsnit paa lignende Maade, som alle Bestemmelser om Laangivning i privat indkøbt Jord er samlet i det efterfølgende Kapitel IV.

A. Statens Fremskaffelse af Jord.

Til § 7.

Stk. 1 svarer til § 7 og § 8, Stk. 5, i Lov Nr. 150/1943; dog har man fremhævet, at Supplering af mindre Landbrug bør begrænses til Landdistrikterne, idet de mindre Landbrug i bymæssigt bebyggede Omraader som Regel med Fordel vil kunne omlægge deres Drift til Gartneri eller Havebrug, ligesom deres Opretholdelse som Landbrugs-ejendomme ofte kun vil kunne gennemføres i en ganske kort Aarrække af Hensyn til Bebyggelsens Udvikling.

Stk. 2 og 3 svarer til § 8, Stk. 6 og 7, i Lov Nr. 150/1943.

Til § 8.

Stk. 3, 4 og 5 svarer til § 8, Stk. 1, 4 og 3, i Lov Nr. 150/1943; dog har man fastsat Minimumsgrænserne for anmeldelsespligtige Ejendommers Grundværdi til henholdsvis 12 000 Kr., 20 000 Kr. og 20 000 Kr., medens Lov Nr. 150/1943 omhandler Ejendomme, hvis Grundværdi ligger over de nævnte Beløb. Bestemmelserne er derhos begrænset til egentlige Landbrugsejendomme.

Disse Bestemmelser, som blev indført ved Lov Nr. 357 af 26. August 1941, har i Praksis vist sig kun at have ringe Betydning for Fremskaffelsen af Udstykningsjord. Bortset fra enkelte nedbrændte Ejendomme, som erfaringsmæssigt alligevel vilde være blevet tilbudt Statens Jordlovsudvalg, har Udvalget ikke haft noget Udbytte af Anmeldelsespligten, som tilmed vides overtraadt gentagne Gange, hvad der under den gældende Lovgivning ikke har kunnet forhindres. Endvidere har Jordlovsudvalget i flere Tilfælde været Vidne til, at andre Liebhave af gav større Tilbud, end Udvalget ansaa for forsvarligt, og derved erhvervede udstykningstjenlige Ejendomme.

Det sidstnævnte Forhold maa antages at staa i Forbindelse med den abnorme Prisudvikling i Krigsaarene; men selv om dette Forhold ændres, er der alligevel i Krigs-

aarene opstaaet en saa betydelig Trang til Oprettelse af mindre Landbrug og til Supplering af de for smaa Landbrug, at Regeringen anser det for nødvendigt at fremskaffe mere Udstykningsjord. Under nedadgaaende Konjunkturer kan det vel ventes, at Udbudet af Ejendomme til Udstykning vil stige, og at Statens Jordlovsudvalg, som er i Stand til at erlægge Købesummen kontant, vil blive betragtet som en god Køber; men desuagtet maa Regeringen anse det for rimeligt, at alle større Landbrugsejendomme, som ønskes afhændet, først skal tilbydes Udvalget. Herved faar Udvalget Adgang til at se paa disse Ejendomme, skønne over deres Anvendelighed til Udstykning og forhandle med Ejerne om en passende og forsvarlig Pris. I denne Forhandling vil Udvalget, som anført, gennemgaaende staa stærkt og erfaringsmæssigt have gode Muligheder for Køb af Udstykningsjord paa gunstige Vilkaar.

Af Hensyn til den herskende Trang til Oprettelse af nye Landbrug, som ikke alene skyldes et udbredt Ønske hos Landboungdommen, men ogsaa Nødvendigheden af at dæmme op for Indvandringen til Byerne, anser Regeringen det for rimeligt, at alle Ejendomme over en bestemt Størrelse skal tilbydes Statens Jordlovsudvalg, før de udbydes til andre, og at der sikres Udvalget en passende Frist og fornøden Arbejdsro. Naar der samtidigt tages Hensyn til Familiernes Interesser i at bevare Slægtsejendomme i Familien, og naar Pligten til at give Jordlovsudvalget Forkøbsret afhænger af Ejerenes Ønske om at sælge og ikke forhindrer Afhændelse af mindre Arealer til Byggegrunde o. lign., har man ikke ment at træde nogen for nær.

I Forslagets Stk. 1 har Regeringen derfor paalagt enhver Ejer af en Landbrugsejendom at give Statens Jordlovsudvalg Forkøbsret, saafremt Ejendommens Grundværdi mindst udgør 40 000 Kr. Forkøbsretten kommer dog kun til Anvendelse, naar Ejeren selv ønsker at sælge hele Ejendommen eller en Del af denne. Ønsker han kun at sælge en Del af Ejendommen, omfatter Forkøbsretten kun denne Del, og saafremt det drejer sig om Lodder paa ikke over 3 000 m², der afhændes som Byggegrunde, Lodder paa ikke over 10 ha, som forenes med mindre Ejendomme, eller Lodder, som erhverves med Statslaan, altsaa af mindre Jordbrugere, falder Forkøbsretten bort. Endvidere har man anset det for urimeligt at lade Forkøbsretten gælde, hvor Køberen er Ejerenes Ægtefælle, Barn eller en Person i